

УДК 712.253

## Реконструкція та благоустрій парку в селищі Ратне

### Reconstruction and landscaping of a park in Ratne village

Мельник Ю.А., к.т.н., доцент, Верешко О.В., к.т.н., доцент, Парфентьєва І.О. к.т.н., доцент, Станкевич Б.Ю. магістр (Луцький національний технічний університет, м. Луцьк)

Melnyk Y.A., Ph.D. associate professor, Vereshko O.V., Ph.D. associate professor, Parfentieva I.O., Ph.D., associate professor, Stankevych B.Y, master (Lutsk National Technical University, Lutsk)

*У роботі здійснено передпроектні дослідження існуючих умов, виконано SWOT-аналіз. Обґрунтовано концепцію реконструкції, яка базується на гармонійному поєднанні природного середовища та потреб громади. Запропоновано функціональне зонування території, що включає зони для відпочинку, спорту, культурних заходів, меморіальну та прибережну зони. Передбачено модернізацію інфраструктури, підбір озеленення із максимальним збереження існуючих видів. Проект спрямований на створення сучасного, комфортного та екологічно сталого громадського простору.*

*This article presents a conceptual framework for the reconstruction and enhancement of the Ratne village park. The primary objective is to enhance the landscape environment by augmenting the appeal of each functional zone and ensuring the provision of comfortable conditions for visitors to reside in the green and coastal areas of the park. In consideration of the desires of the village residents and the extant circumstances, the area designated for reconstruction and improvement was delineated into functional zones, comprising the entrance, parking, greenery, cultural and public gatherings, commercial, entertainment (sports grounds, children's play area), memorial and coastal zones. The division was made on the basis of the intensity of use and purpose, thus ensuring an integrated approach to the organisation of space.*

*The design concept of the park entails the integration of natural and infrastructural elements to create a space that is responsive to the needs of all age and social groups. Particular attention is paid to ensuring accessibility and safety for visitors, which is achieved through the implementation of a well-developed infrastructure. In particular, the project provides for the arrangement of paved paths, the installation of rubber-coated bicycle routes, and the placement of modern benches and lighting systems. A barrier-free environment has been created for individuals with limited mobility, thereby facilitating their comfortable access to all areas. The park's design incorporates spaces for children's and sports activities, with the objective of promoting a healthy lifestyle. Additionally, a memorial area has been established in accordance with the community's request, serving to honour the memory of fallen heroes and residents of the village.*

*The park's landscaping was designed with the objective of creating a harmonious combination of tall trees, bushes and ornamental shrubs. Significant effort was made to conserve the existing natural landscape and to introduce new species of trees and shrubs, with a particular emphasis on local flora.*

*The project will result in the creation of a multifunctional park that incorporates both active and relaxation areas, cultural and memorial elements, and the natural beauty of the surrounding area.*

*Ключові слова: SWOT аналіз, зелені зони, парк, реконструкція зелених насаджень.*

*Keywords: SWOT analysis, green areas, park, reconstruction of green spaces.*

У сучасному містобудуванні озеленення набуває ключового значення, адже зелені насадження не лише сприяють покращенню якості природного середовища, але й виконують соціальні, екологічні та естетичні функції. Парки є важливими елементами планування населених пунктів, забезпечуючи очищення повітря, покращення мікроклімату та створення комфортного простору для відпочинку. В умовах урбанізації реконструкція парків стає актуальним завданням для забезпечення їх відповідності сучасним екологічним і соціальним вимогам. Парк у селищі Ратне є прикладом зеленого простору, який потребує модернізації задля адаптації до потреб громади та збереження культурної спадщини.

Аналіз літературних джерел свідчить про актуальність реконструкції парків як складової сучасного містобудування. Дослідники акцентують на збереженні культурно-історичної спадщини, адаптації парків до сучасних соціальних, рекреаційних і екологічних вимог. Зокрема, [1] описує гармонізацію природного середовища з архітектурою у відновленні історичних парків Закарпаття, а [2] аналізує екологічні інновації в парку міста Українка. Гончаренко Я.В. [3] вивчає функціональне зонування міських парків, зокрема організацію зон відпочинку та спорту. Ситнік С.А. [4] і Пономарьова О.А. [5] наголошують на важливості залучення громади до проектування зелених зон, що сприяє відповідності простору потребам місцевих жителів.

Реконструкція парків вимагає комплексного підходу, який поєднує історичну спадщину, екологічні рішення та сучасні соціальні запити, створюючи комфортний і функціональний простір для громади.

Парк у селищі Ратне є центральною зеленою зоною для відпочинку та дозвілля мешканців і відвідувачів селища. Проте, на сьогодні він потребує реконструкції для покращення благоустрою, оновлення інфраструктури та забезпечення більшої функціональності. Наразі територія парку характеризується нерівномірним розвитком, що обумовлює низку проблем і потребує комплексного підходу до проектування.

На основі передпроектних досліджень було проведено SWOT-аналіз, який описує сильні та слабкі сторони території (рис. 1).

Враховуючи побажання жителів селища та існуючу ситуацію територія, що підлягає реконструкції та благоустрою, була структурована на функціональні зони: вхідну, зону паркування, озеленення, культурно-масових зібрань, комерційну, розважальну (спортивні майданчики, дитяча ігрова зона), меморіальну та прибережну зону [6]. Розподіл здійснено з урахуванням інтенсивності використання та призначення, що забезпечує комплексний підхід до організації простору.

<b>Можливості</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• створення простору для стимулювання творчості серед жителів громади (проведення фестивалів, концертів тощо)</li><li>• місця для створення сучасних дитячих майданчиків</li><li>• покращення відпочинку різних верств населення</li><li>• створення нових насаджень</li></ul>	<b>Загрози</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• наявність відносно жвавої траси поруч із локацією</li><li>• вандалізм</li></ul>
<b>Сильні сторони</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• територія парку прилягає до р. Прип'ять</li><li>• на прилеглий території знаходиться гімназія</li><li>• популярне місце для проведення різноманітних масових заходів</li><li>• парк уже є активним місцем відпочинку для жителів громади</li><li>• бажання жителів громади провести благоустрій території парку</li><li>• достатня кількість площ для перспективного розвитку</li><li>• наявні скелетні насадження</li><li>• розташування локації в самому центрі селища</li></ul>	<b>Слабкі сторони</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• хаотичний характер насаджень</li><li>• відсутнє освітлення території</li><li>• вбиральні ненадежної якості</li><li>• проблеми зі збором сміття та утриманням території</li></ul>

Рис.1. SWOT-аналіз території проектування

Територія, що підлягає реконструкції та благоустрою, була структурована на функціональні зони. Розподіл здійснено з урахуванням ступеня відвідуваності та призначення, що забезпечує комплексний підхід до організації простору.

Концепція реконструкції парку в селищі Ратне базується на гармонійному поєднанні природного середовища та потреб людини, створюючи умови для навчання, розвитку спорту, активного відпочинку та популяризації здорового способу життя. Основною метою проекту є розкриття потенціалу ландшафтного середовища та забезпечення комфорту

для відвідувачів у зеленій і прибережній зонах парку, що сприяє підвищенню інтересу до його території (рис. 2).



Рис.2. Проектні рішення реконструкції та благоустрою парку

Дизайн-концепція реконструкції базується на інтеграції природного середовища з інфраструктурними рішеннями, що забезпечують всебічний розвиток і культурну діяльність громади. У проекті передбачено модернізацію інфраструктури, зокрема створення доріжок з бруківки, веломаршрутів із гумовим покриттям, встановлення сучасних лавок і освітлення, а також забезпечення доступності для маломобільних груп населення. Простори для дитячих та спортивних активностей сприяють популяризації здорового способу життя серед усіх вікових груп, а меморіальна зона, створена за ініціативою жителів, покликана вшанувати пам'ять загиблих героїв, мешканців Ратного [7].

Озеленення парку розроблено з урахуванням гармонійного поєднання високих дерев, кущів і декоративних чагарників, які додають візуальної динаміки та забезпечують привабливий вигляд у будь-яку пору року. Особливу увагу приділено збереженню природного ландшафту та висадженню нових дерев і кущів із використанням місцевих видів рослин, що покращують якість повітря, сприяють екологічному балансу та створюють затишні зони для прогулянок [7, 8].

Окремий акцент зроблено на озелененні прибережної зони вздовж річки Прип'ять. Висаджені верби виконують функцію зміцнення берегів і збереження природного вигляду ландшафту, інтегруючись у загальну концепцію парку.

Реконструкція парку в селищі Ратне спрямована на створення сучасного, багатofункціонального простору, що гармонійно поєднує природне середовище, комфортну інфраструктуру та культурну спадщину. Проект забезпечує екологічний баланс, доступність і умови для активного та спокійного відпочинку, відповідаючи потребам громади та сприяючи покращенню якості життя мешканців (рис. 3).



Рис. 3. Візуалізація запроєктованих рішень

### References

1. Kucheriavyi, V. P., Kucheriavyi, V. S. Oзелennennia naselenykh mist: pidruchnyk dlia studentiv vyshchykh navchalnykh zakladiv: Lviv: Vydavnytstvo «Novyi Svit-2000», 2020. 666 c.
2. Zibtseva O. V. Bioriznomanittia derevno-chaharnykovykh roslyn u nasadzhenniakh malykh mist. Vseukrainskoi naukovy-praktychnoi konferentsii suchasnyi landshaft: proektuvannia, formuvannia, zberezhenntia. 2016. С. 29-30.
3. Honcharenko Ya.V. Systematychnyi ta dekoratyvnyi analiz dendroflory parku «Peremoha» (m. Kharkiv). Naukovyi visnyk Natsionalnoho universytetu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy. 2012. Vol. 171. С. 234-239.
4. Sytnik S. A., Lovynska V. M., Zaitseva I. A., V. O. O. Dendroflora Sevastopolskoho parku mista Dnipropetrovsk. Pytannia bioindykatsii ta ekolohii. 2010. Vol. 15.1. С. 80–87.
5. Ponomarova O. A., Bessonova V. P., I. O. Ye. Dendroflora parku im. Yu. Hararina u Dnipropetrovsku. Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy. 2014. Vol. 24.1. С. 63-69.
6. DBN B.2.2-5:2011 Blahoustrii terytorii. – Kyiv : Ministerstvo rehionalnoho rozvytku, budivnytstva ta zhytlovo-komunalnoho hospodarstva Ukrainy, 2012. – 64 s.
7. Sokolan Yu.S. Doslidzhennia efektyvnosti systemy blahoustroiu pry ryznykh metodakh rekonstruktsii terytorii / Yu.S. Sokolan, L.V. Kucherenko, O.H. Lialuk // Mizhnarodna naukovo-tekhnichna konferentsiia «Innovatsiini tekhnolohii v budivnytstvi - 2020». 10-12.11.2020, m. Vinnytsia
8. Time-Saver Standards For Landscape Architecture: Design and Construction Data. 2nd edition / Charles W. Harris, Nicholas T. Dines. – 1998 – 923 p.

### Література

1. Кучерявий, В. П., Кучерявий, В. С. Озеленення населених місць: підручник для студентів вищих навчальних закладів: Львів: Видавництво «Новий Світ-2000», 2020. 666 с.
2. Зібцева О. В. Біорізноманіття деревно-чагарникових рослин у насадженнях малих міст. Всеукраїнської науково-практичної конференції сучасний ландшафт: проєктування, формування, збереження. 2016. С. 29-30.
3. Гончаренко Я.В. Систематичний та декоративний аналіз дендрофлори парку «Перемога» (м. Харків). Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. 2012. Vol. 171. С. 234-239.
4. Ситнік С. А., Ловинська В. М., Зайцева І. А., В. О. О. Дендрофлора Севастопольського парку міста Дніпропетровськ. Питання біоіндикації та екології. 2010. Vol. 15.1. С. 80–87.
5. Пonomарьова О. А., Бессонова В. П., І. О. Є. Дендрофлора парку ім. Ю. Гагаріна у Дніпропетровську. Науковий вісник НЛТУ України. 2014. Vol. 24.1. С. 63-69.
6. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій. – Київ : Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2012. – 64 с.
7. Соколан Ю.С. Дослідження ефективності системи благоустрою при різних методах реконструкції території / Ю.С. Соколан, Л.В. Кучеренко, О.Г. Лялюк // Міжнародна науково-технічна конференція «Інноваційні технології в будівництві - 2020». 10-12.11.2020, м. Вінниця
8. Time-Saver Standards For Landscape Architecture: Design and Construction Data. 2nd edition / Charles W. Harris, Nicholas T. Dines. – 1998 – 923 p.